

Nederlandse **PRIVACY AWARDS**

Nederlandse Privacy Awards 2020

Juryrapport

Tijdens de Nationale Privacy Conferentie van Privacy First en ECP zijn op 28 januari 2020 de [Nederlandse Privacy Awards](#) uitgereikt.

De Nederlandse Privacy Awards bieden een podium aan bedrijven en overheden die Privacy zien als een kans om zich positief te onderscheiden en privacyvriendelijk ondernemen en innoveren tot norm te maken. Deze Awards worden jaarlijks uitgereikt op de Europese Dag van de Privacy.

Categorieën

Er zijn 4 categorieën waarvoor inschrijvingen genomineerd konden worden:

1. categorie Consumentenoplossingen (van bedrijven voor consumenten)
2. categorie Bedrijfsoplossingen (binnen een bedrijf of business-to-business)
3. categorie Overheidsdiensten (van de overheid voor burgers)
4. Aanmoedigingsprijs voor een baanbrekende technologie of persoon.

Genomineerden

Dit jaar heeft opnieuw een groot aantal hoogwaardige inzenders zich voor deelname aan de Nederlandse Privacy Awards aangemeld. Na een eerste selectie en een reeks bedrijfsbezoeken heeft de onafhankelijke vakjury de volgende vijf genomineerden bepaald, in willekeurige volgorde:

Skotty

Candle

NUTS

Rabobank/Deloitte

Publicroam

Tijdens de Nationale Privacy Conferentie hebben alle genomineerden zichzelf middels pitches aan de jury en het publiek gepresenteerd. Vervolgens zijn de Nederlandse Privacy Awards uitgereikt.

De winnaars van de Nederlandse Privacy Awards 2020 zijn:

- **Publicroam** (*categorie Consumentenoplossingen*)
- **NUTS** (*categorie Bedrijfsoplossingen*)
- **Candle** (*Aanmoedigingsprijs*).

Hieronder volgt een korte toelichting van de jury bij alle genomineerden en de winnaars:

Publicroam **WINNAAR**

Als gast overal veilig en gemakkelijk op WiFi

In de bibliotheek, in een koffiebar, een hotel, loggen de meeste mensen in op het lokale WiFi netwerk. Omdat de mobiele datanetwerken niet overal binnen goed werken en omdat je abonnement dan minder snel wordt verbruikt. Vaak werken die WiFi's met één lokaal wachtwoord, wat op alle tafels of schermen staat. Dit maakt je digitale activiteiten op verschillende manieren kwetsbaar, met alle vervelende gevolgen die dit kan hebben. Bovendien weet je niet wat de aanbieders van die netwerken met jouw persoonlijke gegevens doen. Er wordt wel gezegd dat de handel in persoonsgegevens intussen meer geld oplevert dan de handel in olie.

Bij onderwijsinstellingen werden deze risico's als eerste onderkend, later ook bij de overheid. Zo ontstonden eerder al Eduroam en Govroam. Maar waarom niet gewoon voor iedereen en overal? Dat idee is opgepakt door Publicroam en valt op steeds meer plekken in goede aarde. En terecht, is de mening van de jury. Verschillende grote gemeenten en organisaties (zoals alle bibliotheken in ons land) zijn al aangesloten of sluiten binnenkort aan. Op zichzelf is deze voorziening dus niet een volstrekt nieuwe oplossing, maar de jury is vooral onder de indruk omdat de voorziening letterlijk voor iedereen in ons land – en mogelijk ook daarbuiten – grote voordelen kan bieden en daarmee grote impact kan hebben op wat we gewend zijn: één account en bij alle deelnemers automatisch en veilig online, met serieus respect voor privacy.

Het is dus mogelijk: goede zakelijke initiatieven en toch respect voor de privacy, zie hier het bewijs.

NUTS **WINNAAR**

Decentrale infrastructuur voor privacyvriendelijke zorgcommunicatie

Stichting NUTS is een initiatief dat een privacyvriendelijke oplossing wil bieden voor identiteitsmanagement en het delen van persoonsgegevens in de zorg. Het initiatief

houdt in dat individuen zeggenschap houden over welke zorggegevens gedeeld mogen worden door zorgverleners met andere zorgverleners. Stichting NUTS heeft zijn uitgangspunten in een Manifest neergelegd die door deelnemers onderschreven moeten worden, en alle software die ontwikkeld wordt moet voldoen aan de eisen van open source. Het resultaat waar stichting NUTS naar streeft is een decentrale architectuur die controle en zeggenschap over persoonsgegevens in de zorg bij de betrokkenen houdt.

De diensten die via het decentrale netwerk worden geleverd zijn gebaseerd op de uitgangspunten van *privacy by design*. Identiteitsmanagementoplossingen dragen bij aan het onomstotelijk bewijzen van de identiteit van de betrokkene. De decentrale benadering sluit aan op de zorgarchitectuur die momenteel in de zorg in ontwikkeling is – en ook al deels wordt uitgerold. Zo kunnen de zorginformatiebouwstenen gebruik maken van de decentrale voorzieningen die via NUTS gerealiseerd worden.

Voor de jury is stichting NUTS een mooi voorbeeld van een initiatief dat op een omvattende manier naar privacyvraagstukken kijkt en daar ook concrete oplossingen voor realiseert. De open source community die de stichting NUTS aan het realiseren is, voorkomt vendor-lock-in op cruciale onderdelen van de zorginfrastructuur. De in opkomst zijnde Persoonlijke Gezondheidsomgevingen kunnen eveneens gebruik maken van de decentrale beheersvoorzieningen die NUTS nastreeft. De gedachte achter NUTS – het creëren van een nutsvoorziening voor een cruciaal onderdeel van de zorgarchitectuur – spreekt de jury bijzonder aan. Verbreding van de Stichting, die nu nog grotendeels door één bedrijf wordt gedragen, zal het draagvlak voor het initiatief verder vergroten.

Om de Stichting NUTS de mogelijkheid te geven zijn idealen verder te realiseren en breder uit te dragen, kent de jury daarom dit jaar de juryprijs voor bedrijfsoplossingen toe aan stichting NUTS.

Candle

WINNAAR

Privacyvriendelijke smart home oplossing

Candle is een reactie op een risicoanalyse (*privacy by design*) van IoT-producten die een verbinding met een cloud server maken zonder dat dit noodzakelijk is. Het is een project dat gericht is op het ontwikkelen van alternatieve smart systemen in en rondom het huis, met als basis dat er geen verbinding met het internet noodzakelijk is. Het is gestart als projectorganisatie met studenten vanuit de universiteit, hogeschool en kunstenaarscollectieven gericht op het ontwikkelen van praktische hardware-oplossingen, gecombineerd met open source software. Zo kunnen diverse huishoudelijke apparaten zoals de CV, camera's, een CO2-sensor en andere toepassingen eenvoudig met elkaar verbonden worden. Voor het contact maken met een extern netwerk wordt een schakelaar toegepast. Als gebruiker maak je een bewuste keuze wanneer je de mail en andere data naar binnen haalt en naar buiten zendt.

Candle laat zien dat het eenvoudig mogelijk is om een Smart oplossing te creëren zonder de Big Tech bedrijven met hun *data driven* modellen. Inmiddels zijn er diverse conceptoplossingen die daadwerkelijk in de praktijk gebracht kunnen worden door bedrijven. Candle is in de kern *privacy by design* en opent de ogen voor alternatieve smart systemen.

“Net zoals de markt voor biologisch eten enorm gegroeid is, zo zal de markt voor ethische technologie ook groeien. Maar hoe zwengel je die markt aan? Dat is de uitdaging. De AVG heeft de grond geploegd. Nu is het tijd om te zaaien en het concept aan de consument toe te vertrouwen”, aldus Candle.

Skotty

Zero knowledge provider voor data-uitwisseling

Het ambitieniveau van Skotty is hoog: de beste zijn in veilige digitale communicatie. Skotty biedt een veilig alternatief voor het regelmatig versturen van e-mails met bijlagen. Bij de ontwikkeling van Skotty stond *privacy by design* centraal. In de architectuur is het uitgangspunt geen toegang te willen tot gegevens over gebruikers. Via de browser worden databestanden versleuteld verzonden en opgeslagen. Skotty heeft geen toegang tot de data in de bestanden, alleen het gebruikersprofiel en is daarmee met recht een *zero knowledge provider*.

Skotty heeft laten zien dat privacy geen belemmering is voor de ontwikkeling van een dienst. "*Dat mag niet van de nieuwe privacywet*" is voor Skotty geen belemmering, maar juist een uitdaging om te kijken hoe het wél kan. De jury is onder de indruk van de jonge ondernemers die privacy een centrale plek geven en daarmee laten zien dat techniek uitstekend kan worden aangewend voor privacyvriendelijke oplossingen. De jury hoopt dat de nominatie van Skotty een stimulans is voor klanten en investeerders om de volgende stap in de ontwikkeling te zetten. Voor een Award is het nog te vroeg, maar van Skotty gaan we zeker nog horen!

Rabobank/Deloitte

Aanvraag sociale huurwoning met zero knowledge proof en blockchain

Voor het in aanmerking komen voor (sociale) huurwoningen is de verwerking van veel persoonlijke gegevens noodzakelijk. Door de Rabobank is een Wallet (app) ontwikkeld die de gebruiker in staat stelt veilig via DigiD op het juiste moment in het proces een inkomenstoets te doen. Door Deloitte is een Zero Knowledge Proof algoritme ontwikkeld dat dataminimalisatie mogelijk maakt. Daarbij is door partijen actief gezocht naar samenwerkingen en zijn hindernissen alleen een stimulans geweest om andere oplossingen te exploreren. Rabobank en Deloitte hebben daarmee laten zien dat efficiënter werken ook recht kan doen aan principes als dataminimalisatie en regie op gegevens door de huurder of klant. Door de ambitie om de processen privacyvriendelijk in te richten en door het combineren van bestaande en nieuwe technieken hebben Rabobank en Deloitte deze nominatie zeker verdiend.

Alle inzendingen zijn allereerst gescreend op de volgende aspecten:

- a) Het hebben van een privacy verantwoordelijke (FG, PO) in de organisatie
- b) Toepassen van een privacy policy
- c) Toepassen van risico analyse(s)
- d) Privacy *awareness* in de organisatie
- e) Een inzichtelijk privacybeleid en communicatie hiervan.

Vervolgens zijn de inzendingen beoordeeld op de volgende criteria:

- f) *Innovatief vermogen*: het product, proces of dienst biedt een noviteit op privacygebied en heeft zich in de markt nog niet technisch en/of commercieel bewezen;
- g) *Maatschappelijke impact*: de innovatie levert een bijdrage aan privacy en komt de bescherming van persoonsgegevens en het individu ten goede;
- h) *Focus*: het product, proces of dienst levert in grote mate toegevoegde waarde aan de markt/consument;
- i) *Zelfredzaamheid*: het product, proces of dienst is binnen een reële termijn (ca 3 jaar) economisch realiseerbaar. Er is een businessmodel.

De jury heeft tevens een aangekondigd bedrijfsbezoek aan alle genomineerden gebracht.

Om te garanderen dat de verkiezing van de Awards objectief verliep, was het niet toegestaan dat de jury een deelname zou beoordelen van de eigen organisatie.

Jury Nederlandse Privacy Awards

De jury van de Awards bestaat uit onafhankelijke privacy-experts uit diverse sectoren:

- Bas Filippini, oprichter en voorzitter Privacy First
- Paul Korremans, partner Comfort-IA; functionaris gegevensbescherming; tevens bestuurslid Privacy First
- Marie-José Bonthuis, eigenaar IT's Privacy
- Esther Janssen, advocaat Informatierecht en grondrechten, bureau Brandeis
- Marc van Lieshout, managing director iHub, Radboud Universiteit Nijmegen
- Melanie Rieback, CEO en co-founder Radically Open Security
- Nico Mookhoek, privacy jurist en eigenaar NMLA
- Wilmar Hendriks, oprichter Control Privacy (tevens lid Raad van Advies Privacy First)
- Alex Commandeur, senior adviseur BMC Advies.

Privacy First organiseert de [Nederlandse Privacy Awards](#) met steun van Stichting Democratie & Media, in samenwerking met ECP.

Over Privacy First

Privacy First is een onafhankelijke stichting met als doel het behoud en de bevordering van het recht op privacy, waaronder:

- Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer
- Bescherming van persoonsgegevens
- Vertrouwelijke communicatie
- Lichamelijke integriteit.

Privacy First heeft als doel deze rechten op een gedegen manier te laten vastleggen in de wet en treedt hierin actief op in de vorm van politieke lobby, juridische actie en rechtszaken, advisering, campagnes en evenementen voor het grote publiek.

Den Haag, 28 januari 2020; 17:00u.

